

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23358
Назва ОП	суспільні комунікації
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

З огляду на обмежену кількість знаків, які можна розмістити в даному полі, зауваження щодо звіту ЕГ подаємо у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь на звіт ЕГ. ОП Суспільні комунікації.pdf</i>	qqkg6KkboZyskQho+mgJMZqL/ESyJxanHHwL2OI amwE=

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: Огнев'юк Віктор Олександрович

Дата підпису: 06.04.2021 р.

Відповідь на зауваження та рекомендації експертів

Керівництво Київського університету імені Бориса Грінченка, науково-педагогічні працівники та гарант освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Суспільні комунікації» висловлюють свою подяку за фахову експертизу освітньої програми та рекомендації експертної групи. Звіт експертної групи уважно вивчено та проаналізовано. В цілому погоджуємось із висновками експертної групи, однак маємо деякі аргументи та пояснення щодо висловлених ЕГ зауважень і рекомендацій за відповідними критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. У засіданнях кафедри не беруть участі здобувачі та роботодавці. 2. До робочих груп з перегляду ОП не входять здобувачі та роботодавці. Рекомендації. 1. Долучати до засідання кафедри, під час перегляду ОП та формування ПРН здобувачів та роботодавців. 2. Включити до робочої групи з перегляду ОП здобувачів та роботодавців.

Відповідь університету: Положення про кафедру навчально-наукового інституту (факультету) Київського університету імені Бориса Грінченка не передбачає залучення до засідань кафедри здобувачів та роботодавців (<https://cutt.ly/6cmpCKU>).

Участь згаданих категорій стейкхолдерів здебільшого мала неформалізований характер; пропозиції, які збиралися з приводу оновлення/удосконалення освітньо-професійної програми «Суспільні комунікації», обговорювалися на засіданнях кафедри (наприклад: *протоколи №7, 09.02.2017 р.; № 3, 21 вересня 2020 р., № 12, 01.03.2021 р.*), на засіданнях робочої групи по змінам в ОПП СК (*протоколи № 3, 11 вересня 2020 р.; № 4, 18 вересня 2020 р.*) та враховувалися при перегляді ОПП.

До складу Вченої ради Факультету права та міжнародних відносин входить не лише Голова студентського самоврядування, але й обраний представник від студентства, який має можливість висловити бачення студентів щодо цілей та програмних результатів освітніх програм під час їх обговорення.

Пропозиції експертів, висловлені під час он-лайн зустрічей щодо включення представників здобувачів та роботодавців до складу робочих груп, вже враховані: на засіданні кафедри (протокол №13 від 17.03.2021 р., протокол №14 від 02.04.2021 р.) розглянуті пропозиції щодо розширення складу робочих груп по перегляду освітніх програм бакалаврського рівня, запланованого на травень-червень 2021 р., а також обговорено кандидатури для формування розширеного складу робочої групи для перегляду магістерської освітньої програми «Суспільні комунікації».

За потреби, здобувачі та роботодавці будуть залучатися і до засідань кафедри.

Критерій 2 Структура та зміст освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Не в усіх РНП є відповідність ПРН до Матриць ОП зразка 2020 р. В окремих робочих навчальних програмах ПРН відповідають НРК і матрицям відповідності ОП зразка 2017 р. 2. Не зрозумілий статус поняття «Тематична спеціалізація» вибіркокових блоків, яка не унормована жодним нормативним документом. 3. Відповідно до СВО мінімальний обсяг практики 6 кредитів ЄКТС. ОП має 39 кредитів ЄКТС, що на думку ЕГ є невиправданим збільшенням практичної підготовки. 4. У ЗВО відсутня така

компонента як «силабус». 5. Відсутність змістовного модуля «Інформаційне право». 6. У РНП відсутня інформація про соціальні навички «soft skills». Рекомендації: 1. Усі РНП привести у відповідність СВО, щоб була повна відповідність Матриць зразка ОП 2020 р. 2. Врегулювати поняття «тематична спеціалізація» вибіркового блоків, унормувавши її статус. 3. Зменшити кредити на практичну підготовку, а вивільнені кредити перевести на розширення ОК з фахової підготовки. 4. Рекомендація розробити студенто-орієнтований документ «силабус». 5. У блок «Міжнародне право» ввести змістовний модуль «Інформаційне право». 6. Прописати у РНП освітніх компонентів інформацію про соціальні навички «soft skills»

Відповідь університету: Відповідно до листа МОН № 1/12-5004 від 19.10.2020 «Освітні програми, ухвалені закладами вищої освіти до затвердження зазначених вище стандартів, залишаються чинними і діють до завершення навчання студентів, які були зараховані на навчання на ці програми». Тому частина робочих програм навчальних дисциплін ОП містить ПРН та матриці, які відповідають новій редакції освітньої програми, затвердженої у 2020 р. (приведені у відповідність до Стандарту прийнятого у серпні 2020 р., це робочі програми навчальних дисциплін для 1 курсу), а інша частина – відповідає НРК і матрицям відповідності ОП 2017 р., за якою навчаються здобувачі 2-4 курсів. Відповідно, на початку кожного навчального року РПНД Нової редакції ОП будуть оновлюватися.

Навчальна дисципліна «Інформаційне право» була включена до каталогу вибіркового дисциплін, але під час перегляду освітньої програми «Суспільні комунікації» (заплановано на травень-червень 2021 р.) обов'язково буде розглянута можливість введення змістовного модуля «Інформаційне право» до навчальної дисципліни «Міжнародне право».

В Університеті використовується декілька понять «Тематична спеціалізація» або "Спеціалізований блок дисциплін" – які пропонуються студентам при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. Ці вибіркові блоки включають переважно фахові дисципліни, вивчення яких спрямоване на поліпшення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом; перелік дисциплін сформований за певною тематикою та допомагає здобувачам освіти поглибити та/або розширити фахові компетентності в межах обраної освітньої програми. Вважаємо, що використання даних термінів в ОП та НП та питання їх унормування відноситься до автономії ЗВО.

На засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права (протокол № 14, 02.04.2021 р.) було прийнято рішення врахувати пропозицію експертної групи та при перегляді/оновленні освітніх компонентів ОП «Суспільні комунікації» додати інформацію про соціальні навички «soft skills» до робочих програм навчальних дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Порядок і критерій оцінювання в робочих програмах дисциплін що входять до комплексних іспитів не розкриває процедури врахування результатів досягнення студента з конкретної дисципліни під час проведення комплексного екзамену.
2. Опитування груп здобувачів освіти щодо задоволення змістом навчальних дисциплін проводяться не системно, наявна усна форма опитування. Рекомендації: 1. Експертна група рекомендує доповнити РПД з дисциплін, що входять до комплексних іспитів, чітким і зрозумілим описом критерію оцінювання під семестрової форми контролю.
2. Експертна група рекомендує відмовитися від усної форми опитування груп здобувачів освіти і запровадити системне онлайн-опитування за встановленим графіком.

Відповідь університету:

Іспит (комплексний) проводиться з конкретної дисципліни, складовою якої є змістовні модулі. Окремо змістовний модуль не передбачає формування ПРН. Саме під час складання іспиту (комплексного) з дисципліни перевіряється досягнення здобувачами ПРН, що підтверджується Матрицею забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Про порядок та критерії оцінювання здобувачів інформують викладачі на перших парах кожної дисципліни, на консультаціях перед іспитом. Ця інформація також міститься у програмах іспиту (доступні у спеціальній рубриці «програми екзаменів <https://cutt.ly/FcmP8S2>). Студенти зазначають, що не мають проблем з такою практикою і своєчасно отримують всю необхідну інформацію від викладачів.

Щодо опитування здобувачів з метою з'ясування їх задоволеності змістом початкової дисципліни: в системі електронного навчання в кожному ЕНК наявний ресурс «Анкета», який дозволяє здобувачам висловлювати власну думку щодо наповнення навчальної дисципліни, її змісту та пропонувати шляхи щодо вдосконалення після проходження курсу.

Також, в університеті наразі розроблений проєкт «Положення про опитування учасників освітнього процесу», який унормує процес опитування студентів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Оцінювання комплексних іспитів і система, яка була створена для їх розрахунку спеціальною формулою не регламентується нормативно-правовою базою ЗВО
Рекомендації: 1. Закріпити систему оцінювання іспитів за комплексними блоками у відповідних нормативно-правових документах ЗВО.

Відповідь університету:

В Університеті наявна уніфікована Система оцінювання навчальних досягнень студентів Університету
(http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_38_16.02.2009.pdf). В РНПД навчальних дисциплін/змістових модулів є таблиця «Система оцінювання навчальних досягнень студентів», де вказується перелік видів діяльності, їх кількість, а також максимальна кількість балів, які здобувач може набрати під час вивчення даного змістового модуля/навчальної дисципліни, а також коефіцієнт, який дозволяє перевести ці результати навчання за 100 бальною системою оцінювання для заліку, або за 60 бальну для екзамену. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro> за результатами проміжного контролю під час вивчення навчальної дисципліни, де підсумковою формою контролю є екзамен, студент може набрати до 60 балів включно, а за складання екзамену – до 40 балів включно.

Пунктом 9.3.4.3 даного документу передбачено: «Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка».

Система оцінювання роз'яснюється студентам у змістовому модулі «Я - студент» в перші дні навчання в Університеті, а також кожним викладачем на першій лекції до курсу. Скарг та нарікань щодо системи оцінювання не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм» потребують перегляду. У документі не передбачено процедури громадського обговорення. 2. Здобувачі та роботодавці не залучені до робочих груп з моніторингу і періодичного перегляду ОП. 3. Студентське самоврядування не приділяє достатньої зацікавленості до процесів перегляду ОП. Рекомендації: 1. Переглянути «Методичними рекомендаціями з розроблення освітніх програм» надавши нормативному документу статус Положення. Включити до документу процедуру громадського обговорення. 2. Включити у робочі групи з моніторингу і періодичного перегляду ОП представників здобувачів та роботодавців. 3. Студентському самоврядуванню брати активну участь у забезпеченні якості освіти, долучатися до перегляду освітніх програм.

Відповідь університету:

Наразі в університеті вже підготовлений проект нової редакції «Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм», який буде обговорено та затверджено впродовж квітня-травня. В цьому документі передбачена процедура громадського обговорення ОП та змін до них.

Пропозиції експертів, висловлені під час он-лайн зустрічей щодо включення представників здобувачів та роботодавців до складу робочих груп, вже враховані: на засіданні кафедри (протокол №13 від 17.03.2021 р., №14 від 02.04.2021 р.) розглянуті пропозиції щодо розширення складу робочих груп по перегляду освітніх програм бакалаврського рівня, запланованого на травень-червень 2021 р., а також обговорено кандидатури для формування розширеного складу робочих груп для перегляду магістерських освітніх програм «Регіональні студії»/«Суспільні комунікації».

В січні 2021 року на Факультеті права та міжнародних відносин створено Раду роботодавців, де роботодавці отримали новий майданчик для можливості висловити власну думку щодо цілей та програмних результатів освітніх програм, удосконалення змісту окремих освітніх компонентів ОП та інших пропозицій.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Пропозиції від стейкхолдерів не відображаються на сторінці, онлайн спілкування з з гарантом відбувається в односторонньому порядку за допомогою гугл-форми. Рекомендації: 1. Публікувати у відкритому доступі також пропозиції до внесення змін, які приходять на гугл-форму сторінки «Обговорення освітніх програм» і залучення інших стейкхолдерів до розгляду цих пропозицій онлайн на сайті.

У період 2017-2020 рр. збір пропозицій від стейкхолдерів щодо внесення змін та удосконалення ОПП «Суспільні комунікації» здійснювався в усній формі під час особистого спілкування з представниками НПП кафедри (з представниками студентів – після занять, на консультаціях, на останніх парах з тієї чи іншої дисципліни; з представниками роботодавців, академічної спільноти, іншими стейкхолдерами – під час конференцій, круглих столів, гостьових лекцій, Дипломатичних шкіл, інших наукових та навчальних заходах тощо). Під час обговорення змін до ОПП восени 2020 р. було розроблено гугл-форму для опитування стейкхолдерів – лінк доступний у рубриці

«Обговорення освітніх програм» (<https://cutt.ly/KkTTeO9>) та на сторінці кафедри у фейсбуці, а також була запропонована можливість написати листа на адресу корпоративної пошти гаранта освітньої програми та отримати відповідь. Ці канали комунікації діють наразі на постійній основі.

Пропозиції від стейкхолдерів обговорювалися на засіданнях кафедри та робочих проектних груп, створених з метою перегляду ОПП (пропозиції зафіксовано у протоколах засідання кафедри міжнародних відносин та міжнародного права та протоколах засідання робочої групи).

На засіданні робочої групи щодо оновлення ОПП «Суспільні комунікації» та на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права (протокол № 14, 02.04.2021 р.) обговорено рекомендації експертної групи та розроблено алгоритм підготовки та оприлюднення звіту про пропозиції та зауваження, які надійшли від стейкхолдерів в ході обговорення.